

NEDERLAND

VAKRE VEIER I VANN

På et flatt rektangel, hvor 26 prosent ligger under havoverflaten, har nederlenderne klart å skape seg et land.

Tekst og foto: EVA KYLLAND

Hovedgaten mellom sentralstasjonen i Amsterdam og Damplassen heter Damrak. Bak turistbåtene ser vi kunstferdig dekorerte flere hundre år gamle hus. Pålene de står på er mest sannsynlig laget av norsk eik. I gatene bak de skjeve fasadene ligger Red Light District.

165 kanaler snor seg gjennom Amsterdam sentrum.

Parken Keukenhof byr på en overveldende blomsterprakt. Nederlenderne var de første i Europa som importerte tulipan fra Asia, det var på 1500-tallet. Løkene ble sett på som statussymbol og solgt for skyhøye summer.

180 graders utsikt til himmel og skyer, lyset har et ørlite slør av hvitt og trær danner sirlige alléer langs motorveien. Arkitekter ser ut til å ha lekt seg med form og farge.

Vi har kjørt over grensen til Nederland, det pannekakeflate landet hvor hvert kvadrat er anvendt til nytte eller nytelse. 20 mil rundt livet og 30 mil på strømpelen. Det er alt. Og her bor nesten 17 millioner mennesker, de fleste i byer.

Nederland besto opprinnelig av sand, leire, elver og innsjøer. Alt er gjennomregulert. Ingeniørkunsten imponerer. Nordsjøen i nord og vest er temmet ved hjelp av gedigne voller, demninger og sluser. Ferskvann er spredt utover i kanaler, grøfter og kunstige bekker. Sett i fugleperspektiv er vannveiene som sømmene i et lappeteppe.

Samene i Norge har et utall ord for snø. Nederlenderne har like mange for

alt som har med vann å gjøre. De dro tidlig ut på havet og ut i verden, hvor de drev med handel og skaffet seg kolonier. Det er bakgrunnen for at omtrent 20 prosent av innbyggerne kommer fra andre steder i verden. Særlig Amsterdam er et mekka for dem som elsker mangfold.

Det finnes også norske gener. Eventyrlystne gutter tok hyre på hollandske skip, tjenestejenter ble med og søkte jobb. Tusenvis av norske menn og kvinner giftet seg i Amsterdam. Rundt 1650 levde det cirka 13.000 nordmenn i denne kanalbyen.

Ta på gode sko, husk kamera og legg ut på oppdagelsesferd, helst til den gamle, idylliske bydelen Jordaan. Her spiser innbyggerne måltider på fortauet, og det kryr av originale butikker. Pass opp for syklistene, de er kjappe og tror de eier veien. Båtparken på kanalene består av mye sjarmerende gjenbruk. Ta gjerne

Tips

Nederland

Besøk **ostemarkedet Kaasmarkt** i byen Alkmaar. Når du har gjort unna kjedebutikken i Kalverstraat, kan du oppsøke **De Negen Straatjes**, ni gater i bydelen Jordaan med mange butikker som det bare finnes én av. Dra på ballongfestival i den frisiske byen **Joure**. Opplev folkefesten under festivalen **Sneekweek**, som tiltrekker seg båtfolk med skutsje regatta og tivoli, www.sneekweek.nl.

Kjøp billetter til museene på forhånd, via internett, så unngår du å timesvis kø: www.rijksmuseum.nl
www.vangoghgallery.com
www.annefrank.org

I Hindeloopen, en pittoresk fiskerby sydvest i fylket Friesland, finnes det skøytemuseum. Murhusene og kanalene ligger tett. Byen er kjent for sine kunstnere. Vi ble fascinert av Johan Mulders malerier, se www.atelierjohanmulder.nl.

turen innom det flytende og bugnende blomstermarkedet på Singel-kanalen.

Bor du på samme rom i noen dager, uansett hvor i Nederland; unn deg masse avskårne blomster! De er så vidunderlig billige.

Kontrasten er stor mellom vrimlelen i hovedstaden og roen vi opplever i fylket Friesland lenger nord. Dette var én gang et mye større, selvstendig rike, som strakte seg inn i Tyskland. Befolkningen snakker både nederlandsk og vestfrisisk.

Her foregår årlige konkurranser med tradisjonelle seilbåter kalt skutsjes, som opprinnelig var lastebåter, nå fungerer de som symboler på området. Folkefestene står i kø, enten anledningen er loppemarked, bondens marked, musikk- eller teaterfestivaler.

Frityrstekt mat ser ut til å være et must; pommes frites, bitterballen, krocket, frikandel, bamischijf. Kakediskene deres gir

Koeknuffelen (kuklemming) er et tilbud til turister. Besøket på gården starter i fjøset, deretter tar en ansatt med seg gjestene ut på jordene, der det kryr av rolige, tamme kuer. Nederlendere plasserer også pyntekuer i hagene sine. Og alt er helt seriøst, altså.

i hvert fall himmelske assosiasjoner for norske søtmonser.

På stranda i Scheveningen, en bydel i Haag, blir det hvert år arrangert tre netters fyrverkerifestival. Strendene langs resten av vestkysten med alle sine sjarmerende restauranter er verdt et besøk. Etter en lang tur er varm sjokolade obligatorisk, selvfølgelig toppet med krem.

Det lange, nederlandske bordet med magasiner og dagens aviser er en invitasjon til å slappe av og gjerne slå av en prat med nye mennesker. Det liker nederlenderne, og alle snakker engelsk.

Sans for estetikk går igjen. Det utstråler også bondegårdene vi kjører forbi. Høye tak av strå over vegger i mur, klynger av trær beskytter bygningene mot den til tider brutale vinden. Og kuer som beiter på jordene, mellom smale veier i vann. ☘